



Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 24 май 2019 г.
(OR. en)

9562/19

Междуетноститутуционално досие:
2018/0044(COD)

JUSTCIV 127
ECOFIN 512
EJUSTICE 83
COMPET 423
CODEC 1129
IA 162

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ предх. док.:	9459/19
№ док. Ком.:	7222/18 + ADD 1 + ADD 1 REV 1 + ADD 2 + ADD 2 REV 2 + ADD 3
Относно:	Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно приложимото право към действието спрямо трети лица на прехвърлянето на вземания – Доклад за напредъка

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно приложимото право към действието спрямо трети лица на прехвърлянето на вземания¹ беше представено от Комисията като част от Плана за действие за изграждане на съюз на капиталовите пазари на 12 март 2018 г. Предложението се основава на член 81, параграф 2 (Съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси) от Договора за функционирането на Европейския съюз и подлежи на обикновената законодателна процедура. При представянето предложението бе придружено от съобщение на Комисията относно приложимото право към имуществените последици от сделките с ценни книжа² и оценка на въздействието³.
2. Целта на предложението е да спомогне за увеличаване на трансграничните сделки с вземания и по този начин да улесни достъпа до финансиране чрез установяване на общи стълкновителни норми на равнище ЕС, с които се определя кое национално право се прилага по отношение на действието спрямо трети лица на прехвърлянето на вземания.

¹ 7222/18 — COM(2018) 96 final

² 7358/18 — COM(2018) 89 final

³ 7222/18 ADD1 REV 1 + ADD2 REV 1

3. Заявената цел на предложението е да се определят еднообразни норми, посочващи националното право, което следва да определи правото на собственост върху дадено вземане след неговото трансгранично прехвърляне, като по този начин ще се премахнат правният риск и потенциалните системни последици за финансовите пазари. Следователно предложението ще доведе до установяване на правна сигурност, което ще насърчи трансграничните инвестиции и ще спомогне за достъп до по-евтин кредит и за пазарна интеграция. Предложението следва също да е съгласувано с действащите инструменти на Съюза относно приложимото право по граждански и търговски дела, и по-специално регламента „Рим I“, Регламента за несъстоятелността, Директивата относно финансовите обезпечения, Директивата относно окончателността на сетълмента и Директивата относно ликвидацията.
4. В този смисъл Комисията предложи като общо правило в ситуации на нормативно сътъкновение свързаните с трети лица правни последици от прехвърлянето на вземане да се уреждат от правото на държавата по обичайното местопребиваване на прехвърлителя. Според оценката на Комисията това правило би направило приложимото право по-лесно предвидимо, тъй като мястото на прехвърлителя може да се установи предварително от третите страни. С цел адаптиране към нуждите на участниците на пазара, за определени видове вземания (парите, кредитирани по банкова сметка, и вземанията, произтичащи от финансови инструменти) Комисията предложи две изключения от общото правило за прилагане на правото, уреждащо прехвърленото вземане. От друга страна, по отношение на приложимото право към действието спрямо трети лица на прехвърлянето на вземания при секюритизация Комисията предложи възможност за избор между правото на държавата по обичайното местопребиваване на прехвърлителя и правото на прехвърленото вземане, което да позволи както на големите, така и на малките оператори да осъществяват трансгранични секюритизации.

5. Европейският парламент прие позицията си на първо четене⁴ с 24 изменения на предложението на Комисията на 13 февруари 2019 г. с 546 гласа „за“, 35 „против“ и 62 гласа „въздържал се“. Парламентът прие предложението на Комисията действието спрямо трети лица на дадено вземане да се урежда от правото на държавата по обичайното местопребиваване на прехвърлителя. Бяха заличени разпоредбите на предложението, съгласно които прехвърлителят и приобретателят могат да изберат правото, приложимо към прехвърленото вземане, да бъде приложимо и към действието спрямо трети лица на прехвърляне на вземания с оглед на секюритизация.
6. Европейският икономически и социален комитет прие становището си⁵ по предложението на 11 юли 2018 г., а Европейската централна банка даде становище по собствена инициатива⁶ на 18 юли 2018 г.
7. Нито Обединеното кралство, нито Ирландия се възползваха от възможността съгласно член 3 от Протокол № 21 към Договорите относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, да вземат участие в приемането и прилагането на предложената мярка. В съответствие с Протокол № 22 към Договорите относно позицията на Дания тя не участва в приемането на предложената мярка.

⁴ док. 6217/19

⁵ док 11427/18.

⁶ док. CON/2018/33. Договорите не предвиждат задължение за провеждане на консултации с ЕЦБ.

II. РАБОТА В РАМКИТЕ НА СЪВЕТА

8. На заседанието си от 6 и 7 декември 2018 г. Съветът взе под внимание напредъка⁷ по това досие, постигнат при предходните председателства. Въз основа на работата, извършена през 2018 г., председателството изготви два преработени текста на предложението, които бяха разгледани от Работната група по гражданскоправни въпроси (прехвърляне на вземания), наричана по-нататък „Работната група“. Четири заседания на Работната група бяха посветени на обсъждането на текстовете на председателството⁸, последното от които се състоя на 15 май 2019 г.
9. През последните месеци Работната група положи също усилия за получаване на разяснения от Комисията по финансовите аспекти на предложението, и по-специално за връзката му със законодателството на ЕС в областта на финансовите услуги и друго международно и национално законодателство, което може да има отношение към аспектите на предложението, свързани с капиталовите пазари, като например сделките с ценни книжа. Работната група беше подпомагана в тази си дейност от представители на работна група „Финансови услуги“. Наред с това Работната група разгледа съвместно с Комисията редица правни въпроси, които бяха повдигнати във връзка с предложението, някои от които доведоха до изменения, представени от председателството в преработените текстове.

⁷ док. 14498/18.

⁸ Последната редакция е изложена в документ ST 7889/19.

10. Основните разпоредби, обсъдени през първата половина на 2019 г., бяха следните:

- а) **Обхват (член 1):** Работната група приветства включването на „договорна суброгация“ в обхвата на регламента с цел осигуряване на съгласуваност с регламента „Рим I“⁹. Колкото до изключенията от обхвата, необходими са по-нататъшни преговори по възможните допълнителни изключения, като се има предвид, че предвиждането на още изключения не следва да пречи за пълното постигане на предвидената цел на предложението, а именно премахването на правната несигурност, която съществува в момента във връзка с правото, приложимо към действието спрямо трети лица в случай на трансгранични сделки с вземания.
- б) **Определения (член 2):** въпреки че в текста на председателството някои от определения бяха запазени във вида, предложен първоначално от Комисията (например „прехвърлител“, „приобретател“, „обичайно местопребиваване“, „финансов инструмент“), други бяха преработени (например „прехвърляне“, „вземане“, „действие спрямо трети лица“, „кредитна институция“, „парични средства“) с цел внасяне на яснота. Освен това в текста на председателството бяха добавени нови определения (например „секюритизация“, „ценни книжа“). Определенията все още се разглеждат от делегациите.

⁹ Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорни задължения (Рим I), *ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6–16*.

в) **Приложимо право (член 4):** Работната група продължи разглеждането на общото правило, предложено от Комисията (прилагане на правото на държавата по обичайното местопребиваване на прехвърлителя), и неговите изключения (сред които паричните средства), като се спря на предимствата (предвидимостта) и недостатъците му (евентуалната необходимост от няколко изключения, като например вземания, произтичащи от финансови инструменти). Някои делегации предложиха редица други изключения, като оценката на необходимостта и основателността на включването им не е приключила. В това отношение редица делегации подкрепят обратното общо правило (прилагане на правото на прехвърленото вземане), което налага някои изключения (факторинг), попадащи в обхвата на правото на държавата по обичайното местопребиваване на прехвърлителя, така че в този контекст предимствата (идентичността на правото, приложимо към действието спрямо трети лица и към длъжника съгласно режима „Рим I“) и недостатъците (по-малка предвидимост) на това алтернативно общо правило предстои да бъдат разгледани от Работната група. Анализът до момента показва, че може да се установи връзка между обсъжданията за това кое общо правило да бъде прието и за обхвата на предложението. Ето защо обстоятаният анализ на тези два съществени аспекта на предложението следва да продължи успоредно с оглед на изготвянето на позицията на Съвета.

В текста на председателството бяха взети предвид и коментарите на някои делегации по отношение на необходимостта от различна привръзка в случаите, когато регистрирано право на обезпечение върху недвижим имот (ипотеки) или движимо имущество (залози) се използва като обезпечение при обезпечено кредитиране. Обсъжданията по този въпрос показаха, че въпреки необходимостта от различна привръзка или, в зависимост от резултатите от обсъжданията, от разпоредба, в която се пояснява, че националното право в областта на тези договорености няма да бъде засегнато, такава необходимост може да е налице само в ситуации, в които обезпечението (регистрираното право на обезпечение) е акцесорно по отношение на вземането. Дискусиите по тези въпроси ще продължат.

- г) **Прилагане във времето (член 14):** обсъжданията в Работната група се насочват към приложимост на новия инструмент само по отношение на прехвърлянето на вземания, при които договърът за прехвърляне е бил сключен на или след датата на прилагане на регламента.

11. Работната група разгледа също останалите разпоредби¹⁰ на предложението, които не бяха изменени или бяха незначително изменени от председателството в сравнение с първоначалното предложение на Комисията. По отношение на някои от тези разпоредби бяха обмислени възможни пояснения в съответстващите съображения.

¹⁰ Универсално прилагане (член 3), обхват на приложимото право (член 5), особени повелителни норми (член 6), обществен ред (член 7), изключване на препращането (член 8), държави с повече от една правна система (член 9), връзка с други разпоредби от правото на Съюза (член 10), връзка със съществуващи международни конвенции (член 11), списък на конвенции (член 12), клауза за преразглеждане (член 13) и влизане в сила и начална дата на прилагане (член 15).

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

12. Въпреки значителния напредък, постигнат по време на румънското председателство, делегациите продължават задълбочения анализ на предложението и разглеждането на текста на председателството. Поради това, предвид сложността на предложението, възможното му въздействие върху финансовите пазари и неговата взаимовръзка с други правни актове на Съюза, е необходимо да бъде извършена допълнителна работа на техническо равнище, преди Съветът да вземе политическо решение. За тази цел Съветът очаква Комисията да даде допълнителни технически пояснения, най-вече по финансовите въпроси, посочени в точка 9.
13. Във връзка с горното Комитетът на постоянните представители се приканва да представи на Съвета настоящия доклад за напредъка с оглед на разглеждането му от Съвета на заседанието на 6 и 7 юни 2019 г.
